

Довбиш Микита Олегович

Соціальні програми Європейського Союзу в контексті державної політики Іспанії у сфері соціального захисту безробітних

УДК 364.334:364.652:331.56(460)
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2020-5.8>

Довбиш Микита Олегович
аспірант кафедри політичних наук і права
Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського
вул. Старопортофранківська, 26, Одеса, Україна

В умовах глобальної економічної та фінансової кризи Іспанія, країна-член ЄС і єврозони, зіткнулася з низкою серйозних соціальних проблем. Найбільш складна ситуація склалася на ринку праці.

Реформа соціальної політики є одним із найбільш важливих питань не тільки для окремих держав-членів ЄС, а й для Європейського Союзу загалом. Вартість економічної інтеграції за наявності браку адекватного рівня соціального захисту – це зростання нерівності, відсутності безпеки й маргіналізації серед громадян ЄС. Отже, чітко просліджується неефективність довгострокових моделей зайнятості, котрі більше не підходять для сучасного світу, який характеризується швидкими технологічними змінами і сильною глобальною конкуренцією.

Соціальна політика виконує регулюючу і стимулюючу роль у забезпеченні розвитку економіки й створенні умов для ефективного функціонування системи соціального захисту і стає вже не «актом благодійництва», а способом посилити економічну активність працездатних верств для забезпечення гідного життя всього суспільства.

Для реалізації соціальної політики держава шляхом регулювання втручається в перерозподіл суспільних благ і зменшує негативні наслідки функціонування ринку праці. Країнам ЄС властиві досить різні системи соціального забезпечення і сама ідеологія здійснення соціальної допомоги.

У даній статті розглядаються заходи, що вживаються іспанським урядом, для подолання кризи і скорочення рівня безробіття. У статті здійснено аналіз заходів державної політики Іспанії у сфері соціального захисту безробітних. Розглянуто особливості призначення допомоги по безробіттю та внесено пропозиції щодо зменшення кількості осіб, яким така допомога має надаватися. Акцентовано увагу на пріоритетності активних заходів державної політики у сфері соціального захисту безробітних.

Соціальна політика є визначальним напрямом внутрішньої політики держави. Вона є складником загальної політики, втілена в соціальні програми й різноманітні заходи, які спрямовані на задоволення потреб та інтересів людей і суспільств, на необхідність посилення соціального захисту молодих спеціалістів.

Практичні рекомендації, які здійснені урядом Іспанії, сприятимуть розумінню важливості модернізації політики зайнятості та розвитку інфраструктури ринку праці в Україні, сприятимуть пошirenню в Україні європейських соціальних стандартів. Даний аналіз проблем та перспектив політики зайнятості, ринку праці та трудової міграції нам потрібен у контексті євроінтеграції України та адаптації європейського досвіду до вітчизняних реалій.

Ключові слова: державна політика, соціальний захист безробітних, соціальна допомога, моделі соціального захисту.

Вступ. Процес інтеграції з Європейським Союзом вимагає від України здійснення широкого спектру реформ, у тому числі й у сфері трудових відносин. Обов'язковою умовою формування передумов для економічного зростання є подолання проблем високого рівня безробіття (явного та прихованого) та низькопродуктивної зайнятості значної частини населення, які є характерними для України на даний час. З цієї причини все більшої значимості набувають дослідження міжнародного досвіду у сфері забезпечення продуктивної зайнятості населення і гарантій соціального забезпечення.

Проблема безробіття та соціального захисту безробітних не є проблемою лише однієї країни, тому кожна держава розробляє та реалізує заходи щодо соціального захисту безробітних осіб. Використання позитивного досвіду зарубіжних країн у розробці заходів державної політики України

у сфері соціального захисту безробітних, на нашу думку, сприятиме розвитку державної політики в цій сфері та дасть змогу вдосконалити існуючу систему соціального захисту безробітних в Україні.

Процес створення ефективної системи соціального захисту в Україні залежить від багатьох чинників. Значний інтерес являє собою система соціального захисту, яка формується в рамках Європейського Союзу, зокрема в Іспанії, зважаючи на прагнення України ввійти до ЄС. Багаторівневість політики соціального захисту та регіонального розвитку, поєднання наднаціональних, національних та регіональних аспектів є нагальними питаннями порядку денного багатьох загальноєвропейських програм і форумів. Європейські стандарти у сфері соціального захисту, стандарти щодо соціального забезпечення повинні братися до уваги під час ухвалення нових законодавчих актів в Україні у сфері соціального захисту.

Мета та завдання. Метою статті є огляд системи соціального забезпечення безробітних у країнах ЄС, насамперед в Іспанії. Для вирішення зазначеної мети були поставлені такі наукові завдання: визначити ідеологію здійснення соціальної допомоги в країнах ЄС, зокрема в Іспанії; запропонувати шляхи імплементації цього досвіду щодо соціальних програм по безробіттю в Україні.

Методи дослідження. Застосовані такі загальнонаукові та спеціально-наукові методи: аналізу та синтезу, метод аналогії та узагальнення, порівняльний, системний методи, що дало можливість зрозуміти систему соціального захисту безробітних у країнах ЄС, насамперед в Іспанії, висвітлити динаміку цього процесу, порівняти з аналогічними процесами в сучасній Україні, розкрити їхні закономірності та особливості.

Результати. Дослідження проблем соціального захисту населення як однієї з комплексних систем розвинутої ринкової економіки займають важливе місце в роботах численних учених і практиків в економічно розвинених країнах, у діяльності Міжнародної організації праці, Європейського союзу, Ради Європи, міжнародних фінансових організацій, таких як Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародний валютний фонд.

Засади формування ефективної політики зайнятості та розвитку соціально-трудового потенціалу як на національному, так і на європейському рівнях є предметом досліджень багатьох науковців – М.І. Долішнього, С.М. Злупка, Л.М. Ільїч, Е.М. Лібанової, М.І. Пітюлича, І.Я. Садової, Л.К. Семів, С. Трубича, Л. Чвертко, Л.Т. Шевчук.

Однак натепер під час дослідження методологічних і практичних аспектів управління соціально-трудоим потенціалом постає потреба в посиленні уваги щодо проблем входження України до європейського економічного простору, включаючи і ринок праці.

Іспанська економіка серйозно стурбована проблемами підвищення рівня безробіття. Згідно зі статистичними даними рівень безробіття в країні досяг позначки 25,6% від кількості працездатних громадян. Іспанські економісти склали список причин, які впливають на підвищення числа безробітних і рівень життя в Іспанії. Експерти, які займаються дослідженням проблем іспанського безробіття, виділяють близько десятка факторів, що впливають на його рівень як суспільну проблему.

Першою причиною, яка залишається актуальною і в 2020 році, вони вважають невідповідність навчальних програм для учнівської молоді вимогам сучасного життя. У результаті таке відставання від реальних потреб призводить до того, що молодь не отримує необхідних навичок роботи, і рівень її кваліфікації залишається дуже низьким. Такі фахівці, та ще й без досвіду роботи, нікому не потрібні. Цінність таких найманих працівників

менша, ніж вартість їхньої праці. Тому підприємцям не вигідно утримувати їх і платити державі податки, а податки в Іспанії високі. Дослідники відзначають, що вже друге покоління молодих іспанців стикається з такою проблемою.

Всім відомо, що безробітним належить соціальна допомога. Ця соціальна норма грошової допомоги є гарантією, що надається державою, для підтримки людини в той період, коли вона займається пошуком роботи. Сучасною проблемою, пов'язаною з виплатою допомоги, стає той фактор, що часто його розмір може перевищувати рівень нових доходів у Іспанії. До яких наслідків це призводить? Більшість експертів сходяться на думці, що величина допомоги призводить до того, що людина вважає за краще стати державним утриманцем. Це означає, що він готовий отримувати гроші, а не працювати за суму, яка лише трохи перевищує допомогу з безробіття, а іноді може бути навіть меншою.

Водночас разом із такою соціальною допомогою було дозволено отримувати й інші види соціальної допомоги, наприклад, соціальна допомога для студентів або інвалідів. Таким чином, підтверджується думка дослідників про характер утриманства, коли люди фактично живуть за державний рахунок. Сприяють збільшенню числа безробітних також зміни в трудовому законодавстві країни. Раніше правила прийому на роботу, як і процес звільнення, були строго регламентовані. При цьому умови контракту підписував роботодавець, профспілковий лідер, представник міністерства і найманий працівник. Всі зобов'язувалися дотримуватися підписаних умов, тому процес звільнення був справою досить важкою. Нові реформи трудового законодавства були проведені в інтересах роботодавців. Вони спростили процес звільнення найманих працівників, що сприяє їх соціальній незахищеності. У результаті безробіття в Іспанії значно зросло.

Іспанський безробітний може відхилити пропозиції про роботу багато разів, пояснюючи це невідповідними умовами для себе. Це жодним чином не впливатиме на розмір одержуваної ним допомоги. Наступна причина безробіття полягає в тому, що багато людей працюють нелегально. У 2020 році до них належать не тільки робочі іммігранти, а й самі іспанці. Така робота має в собі небезпеку соціальної незахищеності, адже такі наймані працівники не можуть претендувати на компенсації у випадках, передбачених законом, або захист своїх прав. У разі пенсійного забезпечення та медичного обслуговування у них також немає ніяких гарантій. Причина такого становища криється як у соціальній безвідповідальності тих, хто працює таким чином, так і у формальному дотриманні нагляду за виконанням роботодавцями податкової дисципліни та законодавства

Іспанії. До факторів, що впливають на рівень безробіття, експерти відносять малоефективність іспанських аналогів центрів зайнятості. Організації INEM покликані займатися підбором вакансій для бажаючих знайти роботу. Однак їх часто називають «центрами незайнятості», оскільки насправді часто вони просто оформлюють документи для того, щоб можна було отримувати допомогу з безробіття в Іспанії. Остання реформа надала безробітним можливість підтвердження свого статусу через Інтернет. У результаті багато іммігрантів, які були зареєстровані на біржах раніше, повернулися до себе додому. Вони можуть працювати у себе на батьківщині й одночасно отримувати іспанську допомогу з безробіття.

Рівень безробіття в Іспанії, в порівнянні з іншими країнами ЄС, досить високий, і самі іспанці вважають це однією з головних проблем. Проте за великого бажання знайти роботу у сфері туризму або обслуговування неважко. За станом на 2015 рік у країні налічувалося 4 779 000 безробітних. Залежно від складу сім'ї розмір виплат з безробіття становить від 497,01 до 1397,84 євро [1].

Швидке зростання безробіття, що почалося в постфранкістський період, зумовлене рядом причин. По-перше, модернізація і структурна перебудова промисловості, орієнтовані на раціоналізацію виробництва і їх перехід на новітню техніку, призвели до різкого скорочення попиту на низько кваліфіковану робочу силу і кількості зайнятих у традиційних кризових галузях (металургійній, текстильній, вугільній, суднобудівельній). Одночасно спостерігалася гостра нестача фахівців вищої і середньої кваліфікації для наукомістких галузей промисловості (так, у другій половині 90-х років у радіоелектронній промисловості попит на фахівців перевищував пропозицію на 88%), що швидко розвивалася.

По-друге, збільшенню числа безробітних сприяли різке збільшення на ринку праці іспанських жінок (32% в 1975 р., 42,7% в 1995 р. і 49% у 2005 р.) за слабкої економічної активності населення в цілому (близько 60%, що не мають роботи, змирилися зі своїм станом), а також низька мобільність робочої сили в країні (у 90-і роки поміняли місце проживання лише 0,6% усього населення). Звідси недостатня гнучкість національного ринку праці та значні регіональні диспропорції в рівнях безробіття. Наприклад, в Андалусії і Наварре ці показники на початку 90-х років становили відповідно до 24,5 і 5,9%. По-третє, свій вклад у зростання безробіття вніс новий трудовий кодекс [3].

Надзвичайна гострота проблеми безробіття (до середини 90-х років її рівень піднявся до 25% – найвищий показник серед країн ЄС), змусило уряд почати пошук шляхів вирішення цих викликів, які постали перед державою. Спочатку це були переважно інструменти макроекономічної політики,

пов'язані зі збільшенням витрат на створення інституціональної системи зайнятості. Надалі акцент робиться на мікроекономічне регулювання, реформування трудового законодавства і трудових стосунків у компаніях, розвиток соціального діалогу, широке використання так званих пасивних заходів боротьби. Зайнятість, як відомо, знаходиться в прямій залежності від рівня освіти і кваліфікації. За останні 25 років тенденція свідчить про більшу затребуваність на ринку праці Іспанії людей із середньою і особливо вищою освітою. Для них рівень зайнятості становить 80% проти 20% для малокваліфікованих людей [2].

Найважливішим підсумком освітньої реформи стало створення системи професійно-технічної підготовки і перепідготовки кадрів для дорослого населення, дрібних і середніх фірм, високотехнологічних галузей. Як правило, програми професійної підготовки розробляються на рівні регіональної адміністрації в співпраці з місцевими освітніми установами, підприємницькими асоціаціями і профспілками з урахуванням реального попиту на робочу силу, з метою збереження і розвитку місцевих традицій і промислів, підвищення рівня і якості життя населення.

Насамперед передбачається перепідготовка і навчання дефіцитним професіям людей, що особливо страждають від безробіття: молоді до 26 років, літні робітники, безробітні, які тривалий час не мали роботи, жінки (у тих секторах економіки, де їх менше, ніж передбачають існуючі нормативи), інваліди, сільськогосподарські робітники, державні службовці. Особлива увага приділяється створенню структур, що координують підготовку менеджерів і технічних фахівців і їх галузевий розподіл.

Важливо відмітити, що на всі підприємницькі ініціативи зі створення нових робочих місць поширюється державна економічна і позаекономічна підтримка (у формі прямих грошових виплат, значного пільгового кредитування й оподаткування, скорочення соціальних відрахувань і так далі). До 2005 р. доля тих, що навчалися в системі професійно-технічної підготовки, перевищила 40% загальної чисельності робочої сили, що, проте, нижче, ніж у Німеччині (71%), Італії і Португалії (51 і 48% відповідно). При цьому 3/4, що пройшли навчання, були забезпечені роботою [5].

А іспанський імміграційний бум пов'язаний зі значними змінами на ринку праці країни, в тому числі з лібералізацією надмірно зрегульованих трудових стосунків, зростанням зайнятості та якості людського потенціалу, скороченням рівня безробіття. Для вирішення всіх цих труднощів в Іспанію в бюджетний період 2014–2020 було направлено 28,596 млрд євро. Треба сказати, що більше отримала тільки Польща (77,6 млрд євро). Для порівняння можна згадати, що за бюджетний період 2007–2013 Іспанія отримала інвес-

тицій на 31,54 млрд євро, і знову ж Іспанія була другим найбільшим одержувачем після Польщі (59,7 млрд євро) [1].

Соціальне забезпечення в Іспанії є системою, на чолі якої стоїть Міністерство зайнятості і соціального забезпечення. У Міністерстві головну функцію бере на себе Державний секретаріат соціального забезпечення, який у свою чергу ділиться на два напрями:

Головне управління по захисту соцзабезпечення, Головна інспекція, Служба правового управління; Національний інститут соцзабезпечення, Морський соціальний інститут, Головне казначейство й Інформаційне управління.

Також в Іспанії існує багато неурядових організацій, які ведуть свою діяльність на місцевому і міжнародному рівнях у таких сферах: гуманітарна допомога, сприяння особам, що відносяться до маргінальних груп, недієздатних, тяжкохворих, наркозалежних і так далі.

Дія системи соціального забезпечення поширюється на громадян Іспанії, а також іноземців, що легально перебувають на території країни, незалежно від їхніх статі, цивільного стану і професії, і що здійснюють свою діяльність на території Іспанії (це наймані робітники, індивідуальні підприємці, учасники кооперативів, студенти, громадські діячі, цивільні службовці, військові) [5].

Найбільш детальна інформація міститься в Основному законі 8/2015 «Про соціальне забезпечення», який складається із 6 частин, що регулюють основні норми системи соціального забезпечення, загальний регламент соцзабезпечення, захист від безробіття, спеціальний регламент соцзабезпечення, захист у зв'язку з припиненням діяльності й перелік соціальної допомоги, яка надається. Усе вищеперелічене передбачає різні виплати і субсидії в порядку, встановленому Законом.

Що стосується іноземців, то Іспанія надає резидентам ті ж умови соціального забезпечення, що і своїм громадянам, включаючи відповідні виплати й соціальні послуги. Така норма відбита в статті 14 Закону 4/2000 «Про регулювання прав і свобод іноземних громадян в Іспанії».

Натепер існує три види «надзвичайних» виплат по безробіттю.

Допомога RAI (Renta Activa de Inserción) – для безробітних у ситуації матеріальної скрути, які мають серйозні труднощі з доступом до ринку праці. Призначена для «довгострокових» безробітних старше 45-ти років, репатріантів старше 45-ти років, жертв гендерного насильства та людей з інвалідністю. Щомісячний розмір RAI – € 430, максимальний термін виплат – 6 місяців.

Допомога Plan Prepara для сімей. Щомісячна допомога становить від € 400 до 450 в залежності від кількості членів сім'ї, виплачується протягом 6 місяців.

Програма активізації зайнятості Programa Extraordinario de Activación PAE для людей, що мають на руках утриманців і знаходяться без роботи понад 18 місяців. Місячну допомогу € 430 виплачують в межах до 6 місяців [6].

В останніх числах 2018 року Рада міністрів Іспанії схвалила закон про індексацію пенсій і вжиття термінових заходів у сфері зайнятості, праці й соціального захисту (Real Decreto – ley 28/2018, de 28 de diciembre, para la revalorización de las pensiones públicas y otras medidas urgentes en materia social, laboral y de empleo).

Багато змін торкнулися приватних підприємців (Autónomos), які, на думку міністра праці Магдалени Валеріо, потребують більшої захищеності. Міністр відмітила, що підвищення захисту можливе в обмін на невелике підвищення соціальних відрахувань. Як результат, Іспанія нарівні з Люксембургом очолить список країн із найвищою мірою захисту приватних підприємців.

Отже, підвищення соціальної захищеності базується на збільшенні мінімальної оподаткованої бази на 1,25%: з 932,70 € до 944,35 € на місяць з одночасним збільшенням відсотка відрахувань з 29,8% до 30% на місяць. Передбачено щорічне прогресивне зростання відрахувань, і до 2021 року вони будуть становити 31% [6].

Підприємець в Іспанії, що декларує мінімальну оподатковувану базу і, відповідно, виплачує мінімальну квоту, платитиме 283,30 € на місяць (на 5,36 € більше, ніж минулого року, а в перерахунку на рік це становить 63,60 € додаткових витрат). Соціальні відрахування підприємців-керівників виростуть на 6,70 € на місяць (83,00 € на рік), а мінімальна оподатковувана база підніметься до 1.214,00 € [6].

З 1 січня 2019 року підприємці мають право отримувати соціальну допомогу з безробіття і соціальну допомогу з тимчасової непрацездатності у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням з першого дня непрацездатності.

Починаючи з другого місяця перебування на лікарняному або в статусі тимчасово непрацездатного, підприємець отримує право на 100% пільгу із соціальних відрахувань до того моменту, коли зможе повернутися до роботи. Також підприємці мають доступ до програм професійної підготовки і перепідготовки, а жінки-підприємці – великий захист у період вагітності і пологів.

Якщо раніше підприємець міг вибирати, робити йому страхові відрахування щодо професійних захворювань, тимчасової непрацездатності, безробіття і профпідготовки, то зараз права вибору в нього немає: всі підприємці в обов'язковому порядку повинні страхуватися від указаних ризиків.

Мінімальний термін виплати соціальної допомоги з 2019 року збільшується з двох до чотирьох

місяців. Максимальний термін також збільшується вдвічі: з 12 до 24 місяців. Період, на який призначається соціальна допомога з безробіття, залежить від стажу [4].

До допомоги в разі безробіття відноситься не тільки допомога по безробіттю. Державна служба зайнятості SEPE (Servicio público de empleo estatal) надає безробітним різні види допомоги «el pago» у вигляді виплат у разі втрати роботи: виплати по безробіттю; субсидія для сім'ї безробітного; надзвичайна допомога.

Потрібно відзначити, що на всі ці види виплат мають право як громадяни, так і резиденти Іспанії, ті, хто легально проживає і працював в Іспанії, а потім з різних причин цієї роботи позбувся.

Всі види матеріальної допомоги спрямовані на захист працівника в таких випадках:

- раптова втрата роботи, незаплановане звільнення або закінчення контракту;
- повернення громадянина в Іспанію з іншої країни;
- закінчення відбування тюремного ув'язнення;
- сільськогосподарські роботи в Андалусії і Естремадура.

Для боротьби з безробіттям в Іспанії була створена система професійно-технічної підготовки і перепідготовки кадрів, також застосовується нова для країни система тимчасових контрактів.

Висновки. Підбиваючи підсумки, можна зробити висновок про те, що теперішній стан речей носить закономірний характер. Він сформувався за часів економічного процвітання і був пов'язаний зі значним зростанням кількості робочих місць. Однак тоді був запущений і зворотний механізм, який призвів до безробіття. По-перше, молоде покоління іспанців не бачило престижності освіти і приходило на ринок праці непередготовленими. По-друге, роботодавці пропонували велику кількість посад, які стали «зайвими» в епоху економічної кризи. Таким чином, неправильна розстановка пріоритетів призвела до кризової ситуації з рівнем зайнятості в останні роки і у 2020 році. Змінилися і пріоритети в наданні соціальної допомоги.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Позиция Европейской Комиссии относительно развития Партнерского Соглашения и программ в Испании в период 2014–2020. 6 с. (Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in SPAIN for the period 2014–2020, p. 6). URL: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/pdf/partnership/es_position_paper.pdf
2. Понеделко Г.Н. Зрушення на ринку праці Іспанії. *Світова економіка і міжнародні відносини*. 2008. № 2. С. 86–93.
3. Сидоренко Т.В. Испания: национальная антикризисная программа и опыт модернизации экономики. *Вестник РГГУ Серия: Экономические науки*. 2011. № 10. С. 315–323.
4. Пособие по безработице в Испании в 2018 году. URL: <https://espanarusa.com/ru/pedia/article/640167>
5. Convergencia y empleo. Programa nacional de reformas de España (13 de octubre 2005). URL: www.mec.es.
6. Безработица в Испании. URL: <https://visasam.ru/emigration/rabota/bezrobotica-v-ispanii.html>

REFERENCES:

1. Pozytyzia Evropeyskyi Komysyzyi odnosytelno razvytyia Partnerskoho Sohlasheniya y prohramm v Yspanyy v peryod «2014–2020». 6 s. URL: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/pdf/partnership/es_position_paper.pdf (Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in SPAIN for the period 2014–2020, p. 6).
2. Ponedelko H. N. Zrushennia na rynku pratsi Ispanii. *Svitova ekonomika i mizhnarodni vidnosyny*. 2008. № 2. S. 86–93.
3. Sydorenko T. V. Yspaniya: natsyonalnaia antykrizysnaia prohramma y opyt modernyzatsyy ekonomyky. *Vestnyk RHHU Seriya: Ekonomycheskye nauky*. 2011. № 10. S. 315–323.
4. Posobyie po bezrabortytse v Yspanyy v 2018 hodu. URL: <https://espanarusa.com/ru/pedia/article/640167>
5. Convergencia y empleo. Programa nacional de reformas de España (13 de octubre 2005). URL: www.mec.es.
6. Bezrobotia v Ispanii. URL: <https://visasam.ru/emigration/rabota/bezrobotica-v-ispanii.html>.

Social programs of the European Union in the context of Spain's state policy in the field of social protection of the unemployed

Dovbysh Mykyta Olehovych

Postgraduate Student at the Department of Political Science and Law
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky
Staroportofrankovska str., 26, Odesa, Ukraine

In the context of the global economic and financial crisis, Spain, a member of the EU and the eurozone, has faced a number of serious social problems. The most difficult situation is in the labor market.

Social policy reform is one of the most important issues not only for individual EU member states, but also for the European Union as a whole. The cost of economic integration in the absence of an adequate level of social protection is the growth of inequality, insecurity and marginalization among EU citizens. We see the inefficiency of long-term employment models that are no longer suitable for today's world, which is characterized by rapid technological change and strong global competition.

Social policy plays a regulatory and stimulating role in providing economic development and the creation of conditions for the effective functioning of the social protection system and becomes no longer an «act of charity», but a way to strengthen the economic activity of the working class to ensure a decent life for society as a whole.

In order to implement social policy the state by its regulation intervenes in the redistribution of public goods, reduces the negative effects of the labor market. EU countries have quite different social security systems and the very ideology of social assistance.

This article highlights the measures being taken by the Spanish government to overcome the crisis and reduce unemployment. The article analyzes the measures of Spanish public policy in the field of social protection of the unemployed people. The peculiarities of assigning unemployment benefits are considered and proposals are made to reduce the number of people to whom such benefits should be provided. Emphasis is placed on the priority of active state policy measures in the field of social protection of the unemployed.

Social policy is a defining direction of domestic policy. It is a component of general policy, embodied in social programs and various activities aimed at meeting the needs and interests of people and society. And it's about the need to strengthen the social protection of young professionals.

The practical recommendations implemented by the Spanish government will help to understand the importance of modernization of employment policy and the development of labor market infrastructure in Ukraine, it will promote the spread of European social standards in Ukraine. We need this analysis of the problems and prospects of employment policy, labor market and labor migration in the context of Ukraine's European integration and adaptation of the European experience to domestic realities.

Key words: state policy, social protection of the unemployed, social assistance, models of social protection.